

UNIVERZITET U BIHAĆU
PEDAGOŠKI FAKULTET U BIHAĆU

NASTAVNI PLAN I PROGRAM II CIKLUSA STUDIJA NA
ODSJEKU ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ

JEDNOGODIŠNJI STUDIJ
SA PRIMJENOM OD AKADEMSKE 2014/15. GODINE

Bihać, juni 2014. godine

1. UVOD

Pedagoški fakultet Univerziteta u Bihaću, odsjek za predškolski odgoj organizuje II ciklus studija za stručno usavršavanje iz oblasti predškolskog odgoja.

Cilj ovog stručnog studija je obrazovanje i osposobljavanje stručnjaka za postizanje akademskog stepena magistra struke iz područja predškolskog odgoja. Budući da su završetkom I ciklusa studija studenti osposobljeni za rad u institucijama predškolskog odgoja i obrazovanja, osnovni cilj II ciklusa je produbljivanje znanja, kompetencija i vještina neophodnih za uspješnu odgojnu djelatnost. Osim nadogradnje znanja stečenog u toku I ciklusa studija predškolskog odgoja, kroz drugi ciklus se osigurava i vertikalna prohodnost studentima koji su završili I ciklus studija na Odsjeku za predškolski odgoj.

Nastavu na studiju II ciklusa će izvoditi nastavnici i saradnici angažovani na Univerzitetu u Bihaću, kao i nastavnici sa ostalih bosanskohercegovačkih univerziteta.

Cjelokupni program ovog studija bit će organizovan u obliku predavanja i seminara, te individualnog i grupnog istraživačkog rada prema područjima za koje se kandidati odluče.

Operativne poslove oko izvođenja diplomskog studija vodi voditelj II ciklusa studija kojeg imenuje Naučno - nastavno vijeće Pedagoškog fakulteta.

Uslovi za upis na diplomski studij

Na II ciklus studija Pedagoškog fakulteta u Bihaću, Odsjek za predškolski odgoj mogu se upisati studenti koji su završili četverogodišnji studij I ciklusa sa pedagoških fakulteta, odsjeka za predškolski odgoj sa prosječnim uspjehom u toku studija 8.0 i više.

Naučno - nastavno vijeće Pedagoškog fakulteta u Bihaću može izuzetno odobriti upis i kandidatima koji su završili studij i sa slabijim uspjehom ukoliko tri nastavnika iz užeg područja struke mogu dati pozitivnu ocjenu o kompetencijama kandidata za nastavak studija. Za sve kandidate je obavezno poznavanje jednog od svjetskih jezika.

Raspisivanje konkursa i uslovi upisa kandidata obaviti će se u skladu sa odredbama Pravilnika o sticanju zvanja magistra struke na Univerzitetu u Bihaću.

Drugi ciklus studija će početi sa radom ukoliko se u toku konkursnog postupka prijavi i ispuni kriterij za upis minimalno deset kandidata.

Mentorstvo i stepen koji se stiče na II ciklusu studija

Pored nastavnika koji učestvuju u izvođenju nastave na II ciklusu studija, za mentora studentima Naučno – nastavno vijeće Pedagoškog fakulteta u Bihaću može imenovati i druge nastavnike izabrane u odgovarajuće naučno – nastavno zvanje. Pojednim kandidatima može se za mentora odrediti i nastavnik sa drugog Univerziteta.

Uspješnom odbranom magistarskog rada student stiče zvanje *magistra struke iz oblasti predškolskog odgoja*.

Sve administrativno – pravne procedure vezane za nastavu i studiranje na studiju, prijavu i odobrenje teme magistarskog rada, imenovanje mentora i odbranu magistarskog rada, voditi će se u skladu sa opštim aktom Univerziteta u Bihaću, kojim se bliže uređuju pitanja II ciklusa studija.

Organizacija studija

U skladu sa reformom visokog obrazovanja u duhu Bolonjske deklaracije Pedagoški fakultet usvojio je sistem 4 + 1 + 3, tako da I ciklus studija traje četiri godine ili osam semestara tokom kojih student ostvari 240 ECTS bodova.

Drugi ciklus studija traje jednu godinu, odnosno dva semestra. Nastavni plan i program realizirat de se kroz dva semestra sa ukupno 420 kontakt sati (predavanja i seminari), a svaki semestar de se vrednovati sa 30 ECTS bodova (dakle u dva semestra 60 ECTS bodova). Predmeti u IX semestru su obavezni za sve studente. U X semestru studenti biraju izborni modul prema vlastitim preferencijama (moduli su ujedno područja iz kojih de studenti pisati završne magistarske radove). Izborni moduli sadrže po dva predmeta od kojih svaki nosi po 5 ECTS bodova, dok izrada magistarskog rada nosi 20 ECTS bodova.

Ostvarenjem 60 ECTS bodova i odbranjenim magistarskim radom studenti stiču uvjete za redovni doktorski studij.

Nadležni organ Univerziteta donosi odluku o terminu za početak i tok nastave na II ciklusu studija. Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara i konsultacija. Studijem rukovodi voditelj II ciklusa studija. Administrativne poslove obavlja ovlašteno lice Pedagoškog fakulteta u Bihaću.

2. ISPITI I MAGISTARSKI RAD

Student stiče pravo na ispit kada odsluša nastavu iz nastavnog predmeta i ispuni ostale obaveze utvrđene nastavnim programom za taj predmet i kada ovjeri semestar. Ispiti su pojedinačni i javni.

Postupak za prihvadanje teme za magistarski rad može se pokrenuti kada kandidat položi šest (6) od osam (8) predmeta predviđenih nastavnim Planom i programom. Studij završava odbranom magistarskog rada.

Magistarske radove vode mentori koji su nastavnici iz odgovarajudih naučnih/stručnih područja. Prihvatanje teme magistarskog rada imenovanog mentora i ukupni administrativni poslovi vezani za završetak diplomskog studija izvršit de se u skladu sa odredbama pravilnika o organizovanju dodiplomskog, postdiplomskog studija i postupaka za sticanje naučnog stepena doktora nauka na Univerzitetu u Bihaću. Završetkom II ciklusa studija kandidat stiče zvanje magistar struke iz oblasti predškolskog odgoja.

1. Ispiti na diplomskom studiju mogu biti: pismeni ispit, seminarski rad i usmeni.
2. Ocjena na ispitu izražava se cijelim brojem od 5 – 10.
3. Student podnosi magistarski rad na ocjenu nakon položenih svih ispita po nastavnom planu i programu.
4. Postupak ocjene magistarskog rada i odbrane odvija se prema odredbama Pravilnika Univerziteta.
5. Priprema, izrada i odbrana magistarskog rada nosi 20 ECTS bodova.

3. OPDI PLAN STUDIJA

IX semestar

	UVJET JE POLOŽEN PFPO	NASTAVNI PREDMET	BROJ ČASOVA						ECTS
			SEDMIČNO			SEMESTRALNO			
			P	V	S	P	V	S	
PFPR901		Tehnike izrade stručnih i naučnih radova	2	0	2	30	0	30	5
PFPR902		Razvoj i evaluacija kurikuluma	2	0	2	30	0	30	5
PFPR903		Alternativni pristupi odgoju	2	0	2	30	0	30	4
PFPR904		Interkulturalni odgoj u predškolskoj i ranoj školskoj dobi	2	0	2	30	0	30	4
PFPR905		Bosanskohercegovačka kulturna baština	2	0	2	30	0	30	4
PFPR906		Partnerstvo porodice i odgojno-obrazovne ustanove	2	0	2	30	0	30	4
PFPR907		Kineziološka antropologija	2	0	2	30	0	30	4
			14	0	14	210	0	210	30
			24			420			

X semestar

ŠIFRA	UVJET JE POLOŽEN PFPO	NASTAVNI PREDMET	BROJ ČASOVA						ECTS
			SEDMIČNO			SEMESTRALNO			
			P	V	S	P	V	S	
		Izborni modul (A-G)	4	0	4	60	0	60	10
		Magistarski rad	0	0	0	0	0	0	20
			4	0	4	60	0	60	30
			8			120			

Izborni predmeti

Šifra	UVJET JE POLOŽEN PFPO	NASTAVNI PREDMET	BROJ ČASOVA						ECTS
			SEDMIČNO			SEMESTRALNO			
			P	V	S	P	V	S	
MODUL A – Razvoj govora									
PFPR_A01		Jezička kultura	2	0	2	30	0	30	5
PFPO_A02		Istraživanja razvoja govora	2	0	2	30	0	30	5
MODUL B – Razvoj matematičkih pojmova I									
PFPR_B01		Odabrana poglavlja iz početne matematike	2	0	2	30	0	30	5
PFPO_B02		Matematika kroz zabavu i igru	2	0	2	30	0	30	5
MODUL C – Likovni odgoj									
PFPR_C01		Dječije likovno stvaralaštvo	2	0	2	30	0	30	5
PFPO_C02		Likovne tehnike u predškolskom odgoju	2	0	2	30	0	30	5
MODUL D – Muzički odgoj									
PFPR_D01		Dječije muzičko stvaralaštvo	2	0	2	30	0	30	5
PFPO_D02		Razvoj dječije muzikalnosti	2	0	2	30	0	30	5

MODUL E - Pedagogija									
PFPR_E01		Metodika odgojnog rada	2	0	2	30	0	30	5
PFPO_E02		Odgoj darovite djece	2	0	2	30	0	30	5
MODUL F – Razvoj matematičkih pojmova II									
PFPR_F01		Upotreba savremene tehnologije u obradi matematičkih pojmova	2	0	2	30	0	30	5
PFPO_F02		Obrada geometrijskih pojmova u prirodi	2	0	2	30	0	30	5
MODUL G – Tjelesni odgoj									
PFPR_G01		Transformacioni procesi u kineziologiji	2	0	2	30	0	30	5
PFPO_G02		Metodika tjelesnog odgoja III	2	0	2	30	0	30	5

NASTAVNI PROGRAMI OBAVEZNIH PREDMETA

<i>Naziv predmeta:</i> TEHNIKE IZRADE STRUČNIH I NAUČNIH RADOVA <i>Šifra: PFPR901</i>	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	BROJ ECTS
	5. godina	9. semestar	obavezni		5
<i>Broj sati aktivne nastave:</i>	60				
<i>Broj sati predviđen za seminarsku nastavu i vježbe:</i>	30				
<i>Broj sati predviđen za pisane radove studenata:</i>	35				
<i>Broj sati za pripremu ispita:</i>	35				
<i>Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:</i>	130				
<i>Okvirni sadržaj predmeta:</i>	Cilj kolegija je upoznavanje studenta s osnovnim tehnikama izrade naučnih i stručnih radova. U okviru toga obradit će se poglavlja koja obuhvataju: Osnovne smjernice za pisanje naučnih i stručnih radova i izvještaja; Oblici (vrste) naučnih članaka; Struktura naučnih i stručnih izvještaja; Kreiranje strukturiranog sažetka; ključne riječi, uvod – struktura, opseg; postupci; rezultati – način prikazivanja tablice, grafici, slike; rasprava; reference. Tehnička priprema rada.				
<i>Opis općih i specifičnih kompetencija koji se razvijaju ovim predmetom:</i>	Kroz rad na predmetu studenti će razviti osnovne vještine izrade stručnih i naučnih radova i biti u mogućnosti samostalno pripremiti rukopis stručnog/naučnog rada.				
<i>Oblici provođenja nastave:</i>	Predavanja i seminari				
<i>Ostale obaveze:</i>	Samostalno izrađen stručni ili naučni rad.				
<i>Način provjere znanja, odnosno način polaganja ispita:</i>	Završni ispit - usmeno				
<i>Popis obavezne literature:</i>	Cohen, L., Manion, L., Morrison, K. (2007). <i>Metode istraživanja u obrazovanju (5. izd.)</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap Mejovšek, M. (2003). <i>Uvod u metode znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap Midhat Šamid, <i>Kako nastaje naučno djelo</i> , Sarajevo, Svjetlost, 2003. Muhamed Filipovid, <i>Metodologija znanosti i znanstvenog rada</i> , Sarajevo, Svjetlost, 2004. Vlatko Silobrčić, <i>Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo</i> , Zagreb, Medicinska naklada, 1998.				
<i>Popis dopunske literature:</i>					

<i>Naziv predmeta:</i> RAZVOJ I EVALUACIJA KURIKULUMA <i>Šifra: PFPR902</i>	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	BROJ ECTS
	5. godina	9. semestar	obavezni		5
<i>Broj sati aktivne nastave:</i>	60				
<i>Broj sati predviđen za seminarsku nastavu i vježbe:</i>	30				
<i>Broj sati predviđen za pisane radove studenata:</i>	30				
<i>Broj sati za pripremu ispita:</i>	35				
<i>Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:</i>	125				
<i>Okvirni sadržaj predmeta:</i>	Utemeljenje discipline; pojam kurikuluma; tvorba predškolskih kurikuluma, sadržaj i struktura. Odnos prema djetetu, evaluacija kurikuluma. Teorijski pristup istraživanju integriranih predškolskih kurikuluma. Rad na projektima; značajke dječijih projekata: fokusiranost na interese djece; etapno ciljano planiranje; socijalno učenje, interdisciplinarnost, refleksija. Uloga odgajatelja u integriranom učenju djece. Unapređenje odgojne prakse i profesionalnog razvoja odgajatelja.				
<i>Opis općih i specifičnih kompetencija koji se razvijaju ovim predmetom:</i>	Studenti de stedi znanja i sposobnosti za rad na projektima, te ostvarenje ciljeva u postojedem predškolskom programu , te se detaljnije upoznati s metodama i oblicima suradničkog učenja. Studenti trebaju samostalno istraživati odabranu temu, angažirati se u radu na odabranoj temi, u skladu sa potrebama i okolnostima dječijeg vrtida i samorefleksijom samostalno vrednovati svoj rad.				
<i>Oblici provođenja nastave:</i>	Predavanja i vježbe.				
<i>Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):</i>	Redovno prisustvovanje predavanjima i vježbama. Studenti moraju i kod kude raditi na vježbama za ritam i melodiju.				
<i>Način provjere znanja, odnosno način polaganja ispita:</i>	Ispit se polaže pismeno (test) i usmeno.				
<i>Popis obavezne literature:</i>	C. Marsh(2004.), Kurikulum : temeljni pojmovi , Zagreb, Educa. E. Slunjski (2001) Integrirani predškolski kurikulum, Mali profesor, Zagreb.				
<i>Popis dopunske literature:</i>	V. Mlinarevid (2004.) Vrtidno okruženje usmjereno na dijete, Život i škola.				

<i>Naziv predmeta:</i> ALTERNATIVNI PRISTUPI ODGOJU <i>Šifra: PFPR903</i>	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	BROJ ECTS
	5. godina	9. semestar	obavezni		4
<i>Broj sati aktivne nastave:</i>	60				
<i>Broj sati predviđen za seminarsku nastavu i vježbe:</i>	30				
<i>Broj sati predviđen za pisane radove studenata:</i>	30				
<i>Broj sati za pripremu ispita:</i>	30				
<i>Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:</i>	120				
<i>Okvirni sadržaj predmeta:</i>	Društvena uvjetovanost, pojava, važnost i pregled alternativni pedagoških ideja i škola. Pedagoški projekti i posljedice reformne pedagogije. Pedagoško-didaktičke koncepcije, organizacija i praksa važnijih alternativnih škola (Montessori, Waldorf, Reggio, Korak po korak, Socijalno situacijski pristup J. Zimmera, Interaktivna pedagogija, Freinet, Summerhil, Laborschule, Barbiana, Tvind). Priprema okoline za različita područja razvoja djeteta prema pojedinim alternativnim pristupima odgoju. Uloga odgajatelja, djece i roditelja, organizacija, planiranje, pradenje i vrednovanje u pojedinim pristupima. Današnje privatne škole kao alternativni pokušaji.				
<i>Opis opdih i specifičnih kompetencija koji se razvijaju ovim predmetom:</i>	Upoznati različite alternativne pedagoške ideje, pokrete i pravce koji su utjecali na pojavu, ustroj, organizaciju i rad alternativnih škola u svijetu i u nas. Studenti de stedi znanja o pedagoškim, didaktičkim i metodičkim rješenjima u alternativnim, privatnim i slobodnim školama (osobito u odnosu prema državnima), i mogućnosti primjene nekih od alternativni pokušaja u današnjim javnim školama.				
<i>Oblici provođenja nastave:</i>	Interaktivna nastava nastavnika i studenata kroz predavanja, seminarske vježba i samostalno učenje studenata.				
<i>Ostale obaveze studenta:</i>					
<i>Način provjere znanja, odnosno način polaganja ispita:</i>	Pismeno i usmeno				
<i>Popis obavezne literature:</i>	Matijevid, M. (2001.), Alternativne škole, Tipex, Zagreb. Seitz, M., Hallwachs, U. (1997.). <i>Montessori ili Waldorf</i> , Educa, Zagreb. Philipps, S. (1999). Montessori priprema za život. Jastrebarsko: Naklada Slap Jakopovid, S. (1984.), Pokret radne škole u Hrvatskoj, NIRO Školske novine, Zagreb				
<i>Popis dopunske literature:</i>	Britton, L. (2000). Montessori učenje kroz igru, za djecu od 2 do 6 godina, priručnik za roditelje. Zagreb: Hena com Previšid, V. (1992.), Alternativne škole: teorijska polazišta i praktični dosezi. U: Prema slobodnoj školi, Institut za pedagojska istraživanja, Zagreb Waldorf, G. (1992.), Privatne škole – iskustva u deset zemalja, Educa, Zagreb				

<i>Naziv predmeta:</i> INTERKULTURALNI ODGOJ U PREDŠKOLSKOJ I RANOJ ŠKOLSKOJ DOBI Šifra: PFPR904	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	BROJ ECTS
	5. godina	9. semestar	obavezni		4
<i>Broj sati aktivne nastave:</i>	60				
<i>Broj sati predviđen za seminarsku nastavu i vježbe:</i>	30				
<i>Broj sati predviđen za pisane radove studenata:</i>	30				
<i>Broj sati za pripremu ispita:</i>	30				
<i>Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:</i>	120				
<i>Okvirni sadržaj predmeta:</i>	Teorijska polazišta antropoloških, socioloških, demografskih, kulturoloških i politoloških pristupa multikulturalnim pojavama. Interkulturalizam na tragu postmodernih i globalizacijskih trendova i promjena. Interkulturalizam i identitet (ja-mi-oni)- predrasude , stereotipi, distance: povijesni, nacionalni, vjerski, kulturni, jezični-između pluralizma, izolacije i asimilacije. Odgoj i obrazovanje u multikulturalnim društvima : formalne institucije, mediji, slobodno vrijeme, poslovne komunikacije i dr. Interkulturalni odgoj kao pluralno razumijevanje , uvažavanje, tolerancija, prijateljstvo, mir i građansko pravo. Interkulturalno obrazovanje i komunikacija u konfliktnim i asimetričnim odnosima. Interkulturalna harmonizacija europskog obrazovanja. Interkulturalna stanja i perspektive bosanskohercegovačkog školstva. Novi profil odgajatelja: interkulturalni medijator i socijalni integrator				
<i>Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) koji se razvijaju ovim predmetom:</i>	Osposobiti studente za profesionalan pristup u razvoju načela interkulturalnog odgoja i obrazovanja i ljudskih prava te njihovu primjenu u praksi. Usvajanje znanja iz područja interkulturalnog odgoja i obrazovanja kojima se tumače zakonitosti, pojave i procesi u profesionalnom polju rada na teorijskom i praktičnom planu; i socijalizacija djece uz istovremenu individualizaciju njihove društvenosti; osposobljenost odgajatelja za kreiranje odgojno-obrazovnog konteksta u vrtidu jednakog i pogodnog za svu djecu, bez obzira na socio-kulturni, etnički, religijski, rodni i ekonomski status; uspješna suradnja i partnerstvo sa roditeljima bez obzira na socio-kulturni, ekonomski i drugi status; poticanje kvalitetnijeg i intenzivnijeg učešća lokalne zajednice u radu vrtida. Poticati i razvijati kritičko mišljenje djeteta; suradnju i timski rad. Demonstrirati uvažavanje različitosti i multikulturalnosti u bosanskohercegovačkom društvu. Motivacija za aktivno sudjelovanje u javnom životu, s posebnim aspektom na profesionalnoj ulozi budućih odgajatelja.				
<i>Oblici provođenja nastave:</i>	Predavanja , vježbe, seminari, konzultacije, mentorski rad.				
<i>Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):</i>	Učešće u nastavi, radionice, aktivno učešće u diskusijama, samostalni zadaci, terenska nastava.				
<i>Način provjere znanja, odnosno način polaganja ispita:</i>	Ispit se polaže pismeno (test) i usmeno.				
<i>Popis obavezne literature:</i>	Perotti, A. (1995.), Pledoaje za interkulturalni odgoj. Educa.Zagreb.				
<i>Popis dopunske literature:</i>					

<i>Naziv predmeta:</i> BOSANSKOHERCEGOVAČKA KULturna BAŠTINA <i>Šifra: PFPR905</i>	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	BROJ ECTS
	5. godina	9. semestar	obavezni		4
<i>Broj sati aktivne nastave:</i>	60				
<i>Broj sati predviđen za seminarsku nastavu i vježbe:</i>	30				
<i>Broj sati predviđen za pisane radove studenata:</i>	30				
<i>Broj sati za pripremu ispita:</i>	30				
<i>Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:</i>	120				
<i>Okvirni sadržaj predmeta:</i>	Stare kulture na tlu Bosne i Hercegovine, Ilirsko doba i ilirska kultura; Srednji vijek (Bosanska država, Crkva bosanska, Materijalna i duhovna kultura, feudalni odnosi), Osmansko razdoblje (duhovna islamska kultura, Hamzevije, Alhamijado književnost; hrvatski, srpski i jevrejski duhovni krug; Austrougarsko kulturno naslijeđe; Novo doba.				
<i>Opis općih i specifičnih kompetencija koji se razvijaju ovim predmetom:</i>	Cilj kolegija je izučavanje višeslojne kulturne historije Bosne i Hercegovine.				
<i>Oblici provođenja nastave:</i>	Predavanja, seminari, vježbe, radionice, konzultacije, mentorski rad.				
<i>Ostale obaveze studenta:</i>	Posjeta muzejima, galerijama, bibliotekama, arhivima. Samostalni zadaci, Multimedija, Internet.				
<i>Način provjere znanja, odnosno način polaganja ispita:</i>	Ispit se polaže pismeno (test) i usmeno.				
<i>Popis obavezne literature:</i>	J. Hojzinga (1974.) Jesen srednjeg vijeka. Novi Sad. H. Kuna (1974) Hrestomatija starije bosanske književnosti. Sarajevo. E.R. Curtis (1971) Europska književnost. Zagreb. M. Hukovid (1986.) Alhamijado književnost i njeni stvaraoci (1986.). Sarajevo. M. Nezirović (1992.) Jevrejsko-španjolska književnost u BiH. Sarajevo. I. Lovrenović (1989.) Labirint i pamćenje. Sarajevo.				
<i>Popis dopunske literature:</i>	Dopunska literatura de studentima/studenticama biti predočena prilikom početka nastave te obrade pojedinih nastavnih jedinica.				

<i>Naziv predmeta:</i> PARTNERSTVO PORODICE ODGOJNO-OBRAZOVNE USTANOVE <i>Šifra: PFPR906</i>	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	BROJ ECTS
	5. godina	9. semestar	Obavezni		4
<i>Broj sati aktivne nastave:</i>	60				
<i>Broj sati predviđen za seminarску nastavu i vježbe:</i>	30				
<i>Broj sati predviđen za pisane radove studenata:</i>	30				
<i>Broj sati za pripremu ispita:</i>	30				
<i>Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:</i>	120				
<i>Okvirni sadržaj predmeta:</i>	Program predmeta temelji se na suvremenim istraživanjima i njihovim rezultatima u području razvijanja partnerskih odnosa između porodice i institucije (škola, vrtid). Posebna se pažnja posveduje: odnosima, kvalitetnoj komunikaciji, funkcioniranju mikrosistema (porodica/škola), pedagoškom obrazovanju roditelja kao pretpostavci roditeljske pedagoške kompetentnosti (metarazina pedagoške kompetentnosti) te programima pedagoškog obrazovanja roditelja promatranih s aspekata različitih znanstvenih disciplina, a posebice s pedagoškog aspekta.				
<i>Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) koji se razvijaju ovim predmetom:</i>	Osnovno, opde znanje iz područja studija te njegova primjena u praksi, sposobnost prepoznavanja, razumijevanja i uvažavanja roditeljskih potreba i očekivanja te sposobnost adekvatnog odgovaranja na njihove specifične potrebe, usmena i pismena komunikacija te sposobnost prezentiranja vlastitih uradaka, vještine korištenja informacija iz različitih izvora te njihova iskoristivost u praktične svrhe, spremnost i sposobnost za timski rad sposobnost komunikacije s nestručnjacima (u ovom području).				
<i>Oblici provođenja nastave:</i>	Predavanja i seminari.				
<i>Način provjere znanja, odnosno način polaganja ispita:</i>	Pismeno i usmeno				
<i>Popis obavezne literature:</i>	Bašid, J., Hudina, B., Koller-Trbovid, N., Žižak, A. (1994.). Integralna metoda u radu s predškolskom djecom i njihovim roditeljima – priručnik, Alinea, Zagreb. Ljubetid, M. (2000.). <i>Važno je znati kako živjeti</i> Alinea, Zagreb. Maleš, D. (1986.). <i>Osposobljenost odgajatelja za rad s roditeljima</i> , Zagreb, Pedagoški rad, vol. 41, br. 7-10 (str. 421-431). Maleš, D. (1988.). Suradnja predškolske ustanove i obitelji kao pretpostavke uspješnog odgojnog djelovanja. Pojavni oblici poremedaja u ponašanju djece u predškolskim ustanovama i uvjeti života u obitelji, Zagreb, Fakultet za defektologiju Sveučilišta u Zagrebu.				
<i>Popis dopunske literature:</i>	Maleš, D. (1995.). <i>Pedagoško obrazovanje roditelja</i> , u <i>Pedagoško obrazovanje roditelja –Međunarodni znanstveni kolokvij</i> . Rijeka, Sveučilište u Rijeci, Pedagoški fakultet u Rijeci. Maleš, D. (1996.). <i>Od nijeme potpore do partnerstva izmenu obitelji i škole</i> , u časopisu Društvena istraživanja god. 5, br. 1 (21), (str.75-87). Recentna literatura na web stranicama.				

<i>Naziv predmeta:</i> KINEZIOLOŠKA ANTROPOLOGIJA	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	BROJ ECTS
<i>Šifra:</i> PFPR907	5. godina	9. semestar	Obavezni		4
<i>Broj sati aktivne nastave:</i>	60				
<i>Broj sati predviđen za seminarsku nastavu i vježbe:</i>	30				
<i>Broj sati predviđen za pisane radove studenata:</i>	30				
<i>Broj sati za pripremu ispita:</i>	30				
<i>Broj sati za ostale vrste rada:</i>					
<i>Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:</i>	120				
<i>Okvirni sadržaj predmeta:</i>	Uvodno predavanje osnova teorije sistema. Pojam integrativnosti i međuzavisnosti antropoloških obilježja. Antropološki kibernetički modeli. Relacije između antropoloških dimenzija. Uticaj antropoloških obilježja na motoričku efikasnost u sportu. Primjenjena istraživanja antropoloških dimenzija. Situaciono modeliranje u sportu. Komponente uspjeha u sportskoj aktivnosti. Kognitivne sposobnosti, konativni regulativni mehanizmi i uspjeh u sportu. Motivacijski procesi kao faktor izbora i perzistencija u sportskoj aktivnosti. Grupe i grupna dinamika. Uticaj sportske aktivnosti na proces socijalizacije. Sport i socijalna stratifikacija. Osnovni pravci biomehaničkog istraživanja. Procjena dinamičkih veličina gibanja pomoću modela. Metabolički odgovori na trening. Adaptacija kardiovaskularnog i respiratornog sistema na trening. Primjenjena istraživanja antropoloških dimenzija.				
<i>Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) koji se razvijaju ovim predmetom:</i>	Student proširuje znanja o ulozi sporta u današnjem društvu te razvija kritičko promišljanje društvenih problema vezanih uz područje sporta i sportskog treninga.				
<i>Oblici provođenja nastave:</i>	Predavanja i vježbe.				
<i>Ostale obaveze studenata:</i>					
<i>Način provjere znanja, odnosno način polaganja ispita:</i>	Kandidat ispit polaže usmeno.				
<i>Popis obavezne literature:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jurišid S. (1987), Antropologija, Ljubljana, Državna založba Slovenije 2. Skender, N. (2008). Osnove kretanja u sportu . Bihać. Pedagoški fakultet. 3. Mikid B. (2005) Antropologija sporta 4. Malacko J. Fratid F. (1995) Antropološki kibernetički model motoričkog funkcionisanja, Zbornik radova sa Antropološkog kongresa u Baru, Novi Sad, Fakultet fizičke kulture. 				
<i>Popis dopunske literature:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Momirovid K., Horga S., Bosnar K. (1982) Kibernetički model kognitivnog funkcionisanja, Pokušaj sinteza nekih teorija o strukturi kognitivnih sposobnosti, Kineziologija 14, izv.br.5. 2. Momirovid K., Horga S., Bosnar K. (1982) Prilog formiranju jednog kibernetičkog modela strukture konativnih faktora, Kineziologija 14 IB5 3. Kendid S. Midžid F., Skender N. (2003) Fiziologija ishrane sportista, Bihać Pedagoški Fakultet unuverzitetu u Bihaću 4. Guayton and Hall (1996) Medicinska fiziologija (deveto izdanje) Textbook of medical Phisiology 5. Nieman D.C. (1990) Fitness and sports Medicine, an introduction, Bull Publishing company, palo Alto. 				

NASTAVNI PROGRAMI PREDMETA U IZBORNIM MODULIMA
MODUL A – RAZVOJ GOVORA

<i>Naziv predmeta:</i> JEZIČKA KULTURA <i>Šifra: PFPR_A01</i>	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	ECTS
	5.	10.	izborni		5
<i>Broj sati aktivne nastave:</i>	60				
<i>Broj sati predviđen za seminarску nastavu i vježbe:</i>	30				
<i>Broj sati predviđen za pisane radove studenata:</i>	30				
<i>Broj sati za pripremu ispita:</i>	35				
<i>Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:</i>	125				
<i>Opis i okvirni sadržaj predmeta:</i>	Zadatak predmeta <i>Jezička kultura</i> je analizirati i odrediti mjesto i ulogu kulture jezika i govora u sistemu jezičkih nauka. Tematske jedinice: razvoj govora i jezika; jezik kao sistem, jezik kao standard; početak proučavanja govora i jezika; jezička norma i jezička politika; primjena jezičke norme; kultura govora i jezika u funkcionalnim stilovima.				
<i>Ishodi učenja:</i>	Kroz predmet <i>Jezička kultura</i> studenti de: <ul style="list-style-type: none"> - biti upoznati sa historijskim temeljima proćavanja jezika i govora i savladati osnovne principe primjene jezičke kulture u teoriji i praksi; - stedi metodološke kompetencije za samostalno istraživanje. 				
<i>Oblici provođenja nastave:</i>	Predavanja, seminar, konsultacije.				
<i>Ostale obaveze studenta:</i>					
<i>Naćini pradenja aktivnosti studenata i kriteriji ocjenjivanja:</i>	Rad studenata na ovom predmetu vrednuje se na temelju: 1. prisustva nastavi (10%), 2. dvije provjere znanja u toku semestra – kolokvij (40%), 3. seminara (10%), 4. završni pismeni ispit (40%). Uslov za ovjeru pohađanja predmeta je minimalno po šest bodova na kriterijima 1. i 3., a za izlazak na završni ispit skupljenih 36 bodova na predispitnim aktivnostima.				
<i>Popis obavezne literature:</i>	1. Šipka M. (2005) <i>Kultura govora</i> , Institut za jezik, Sarajevo. 2. Bulid R. (2001) <i>Jezićko-pravopisni priručnik za ućenike osnovnih i srednjih škola</i> , Institut za jezik, Sarajevo. 3. Halilovid S. (1996) <i>Pravopis bosanskog jezika</i> , Preporod, Sarajevo.				
<i>Popis dopunske literature:</i>					

<i>Naziv predmeta:</i> ISTRAŽIVANJA RAZVOJA GOVORA <i>Šifra: PFPO_A02</i>	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	ECTS
	5.	10.	izborni		5
<i>Broj sati aktivne nastave:</i>	60				
<i>Broj sati predviđen za seminarsku nastavu i vježbe:</i>	30				
<i>Broj sati predviđen za pisane radove studenata:</i>	30				
<i>Broj sati za pripremu ispita:</i>	35				
<i>Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:</i>	125				
<i>Opis i okvirni sadržaj predmeta:</i>	<p>O istraživanju razvoja govora Govor i kognitivni razvoj. Prve riječi i rečenice u govornom razvoju djeteta. Proširena i konkretna značenja. Vanjski poticaji (vizuelni i auditivni), razumijevanje njihovog smisla i njihov značaj za govorni razvoj. .Značaj dječijih pitanja za kognitivni i jezički razvoj. Teorije učenja: Teorija supstitucije(Watson),; Osgoodova teorija medijacije; Poimanje odnosa značenja riječi i pojma L. S. Vigotskog; Simbolička sposobnost (Piaget); Činioci govornog razvoja. Sposobnosti, iskustvo i učenje. Govorno ponašanje kao indikator individualnih razlika u kognitivnom , emocionalnom i socijalnom ponašanju TTT (type-token-ratio), odnos tip-znak kao indikator sposobnosti konkretnog i apstraktnog mišljenja. Vrste riječi u govoru kao indikator razlika u stilu i brzine napredovanja u govoru.</p>				
<i>Ishodi učenja:</i>	Spoznaja osnovnih zakonitosti u razvoju dječijeg govora radi uspješnijeg snalaženja u radu sa djecom.				
<i>Oblici provođenja nastave:</i>	Komunikativna metoda, heuristički razgovor, Metoda čitanja i analize naučnih i stručnih radova				
<i>Ostale obaveze studenta:</i>	Izrada seminarskih radova i eseja iz pojedinih tematskih područja programa.				
<i>Načini pradenja aktivnosti studenata i kriteriji ocjenjivanja:</i>	Kontinuirano pradenje izvršavanja obaveza u studijskom programu, i pismeni ispit. Opservacija govornog ponašanja djeteta u predškolskoj ustanovi i vođenje dnevnika opservacije.				
<i>Popis obavezne literature:</i>	<p>Razoj govora kod deteta- Izabrani radovi(1997), priredila Nada Ignjatovid-Savid, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd. Wood, D. (1995) kako deca misle i uče, Educa, Zagreb. Šmit, V. H.V. (1999) Razvoj deteta, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.</p>				
<i>Popis dopunske literature:</i>	<p>Stančić, V i Ljubesšid, M. (1994) Jezik, govor, spoznaj, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb Vasid, S. (2000) Razvojne govorne norme u naše dece , Biro d.o.o. Beograd. Donaldson, M.(1982) Um deteta, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd. Bugarski, R. (1972) Jezik i lingvistička teorija, SIMPOZIJUM O DEČJEM GOVORU, Institut za pedagoška istraživanja, Beograd.</p>				

MODUL B – RAZVOJ MATEMATIČKIH POJMOVA I

<i>Naziv predmeta:</i> ODABRANA POGLAVLJA IZ POČETNE MATEMATIKE <i>Šifra: PFPR_B01</i>	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	BROJ ECTS
	5. godina	10. semestar	IZBORNI		5
<i>Broj sati aktivne nastave:</i>	60				
<i>Broj sati predviđen za seminarsku nastavu i vježbe:</i>	30				
<i>Broj sati predviđen za pisane radove studenata:</i>	30				
<i>Broj sati za pripremu ispita:</i>	35				
<i>Broj sati za ostale (nspomenute) vrste rada:</i>					
<i>Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:</i>	125				
<i>Okvirni sadržaj predmeta:</i>	Osnovni pojmovi geometrije I aksiomatsko zasnivanje geometrije. Poligoni. Poliedri. Funkcije u geometriji, vektori, izometrijska preslikavanja, homotetija I sličnost. Skup prirodnih brojeva, zasnivanje preko klasa. Aksiomatsko zasnivanje. Brojevni sistemi. Nizovi prirodnih brojeva. Cijeli racionalni I realni brojevi. Funkcija.				
<i>Opis opdih i specifičnih kompetencija koje se razvijaju ovim predmetom:</i>	Osposobiti studente za šire sagledavanje osnovnih matematičkih pojmova: Uočavanje principa zasnivanja matematičkih teorija. Primjena matematike u ostalim naukama, matematika u prirodi, matematika u umjetnosti. Zanimljivi matematički problemi				
<i>Oblici provođenja nastave:</i>	Predavanja, seminari, konzultacije.				
<i>Ostale obaveze studenta:</i>	Seminarski rad				
<i>Način provjere znanja, odnosno način polaganja ispita:</i>	Usmeni ispit. Uslov za usmeni ispit je prethodno odbranjen seminarski rad.				
<i>Popis obavezne literature:</i>	Polya, G. (1975) <i>How to solve it</i> , John Wiley & Sons, New York (etc.), Pappas, T. (1999) <i>Mathematical footprints</i> , Wide World Publishing/Tetra, SanCarlos, CA Radid, M. (1980) <i>Algebra</i> , Školska knjiga, Zagreb Benčid, V. <i>Elementarna geometrija</i> , Školska knjiga, Zagreb				
<i>Popis dopunske literature:</i>	Hogben, L. (1993) <i>Mathematics for the Million</i> , Norton, New York, London Hogben, L. (1970) <i>Sve o matematici</i> , Mladost, Zagreb Pappas, T. (1989) <i>The joy of mathematics</i> , Wide World Publishing/Tetra, SanCarlos, CA Udžbenici matematike za razrednu nastavu				

<i>Naziv predmeta:</i> MATEMATIKA KROZ ZABAVU I IGRU <i>Šifra: PFPO_B02</i>	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	BROJ ECTS
	5. godina	10. semestar	IZBORNI		5
<i>Broj sati aktivne nastave:</i>	60				
<i>Broj sati predviđen za seminarsku nastavu i vježbe:</i>	30				
<i>Broj sati predviđen za pisane radove studenata:</i>	30				
<i>Broj sati za pripremu ispita:</i>	35				
<i>Broj sati za ostale (nspomenute) vrste rada:</i>					
<i>Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:</i>	125				
<i>Okvirni sadržaj predmeta:</i>	Formiranje matematičkih pojmova. Matematika u dječijoj okolini. Učenje kroz igru. Kreativnost. Primjena računara u formiranju početnih matematičkih pojmova.				
<i>Opis općih i specifičnih kompetencija koje se razvijaju ovim predmetom:</i>	Osposobiti studente za samostalno transformisanje programskih sadržaja i da kreira nove pristupe izučavanju programskih sadržaja.				
<i>Oblici provođenja nastave:</i>	Predavanja, seminari, konzultacije.				
<i>Ostale obaveze studenta:</i>					
<i>Način provjere znanja, odnosno način polaganja ispita:</i>	Usmeni ispit. Uslov za usmeni ispit je prethodno odbranjen seminarski rad.				
<i>Popis obavezne literature:</i>	Williams, B., Cunningham, D., Lubawy, J. (2009) <i>Preschool math</i> , Gryphan House, Beltsville, Maryland Freudenthal, H. (2004) <i>Weeding and Sowing</i> , Kluwer Academic Publishers, Dordrecht				
<i>Popis dopunske literature:</i>	Odabrani radovi iz relevantnih naučnih časopisa koji razmatraju probleme matematičkog obrazovanja (<i>Journal of Research in Mathematics, Teaching Mathematics, Journal of Mathematics Behaviour...</i>)				

MODUL C – LIKOVNI ODGOJ

Naziv predmeta: DJEČIJE LIKOVNO STVARALAŠTVO Šifra: PFPR_C01	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	BROJ ECTS
	5. godina	10. semestar	IZBORNI		5
<i>Broj sati aktivne nastave:</i>	60				
<i>Broj sati predviđen za seminarsku nastavu i vježbe:</i>	30				
<i>Broj sati predviđen za pisane radove studenata:</i>	30				
<i>Broj sati za pripremu ispita:</i>	35				
<i>Broj sati za ostale (nspomenute) vrste rada:</i>					
<i>Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:</i>	125				
<i>Okvirni sadržaj predmeta:</i>	<p>Uvod u predmet dječije likovno stvaralaštvo. Faze likovnog razvoja djeteta. Faza izražavanja primarnim simbolima. Faza izražavanja složenim simbolima. Faza intelektualnog realizma. Faza vizualnog realizma. Likovni pojmovni sistemi. Kreativnost spontane aktivnosti – samostalno izražavanje, spontani djetetov izraz. Kreativnost usmjerene aktivnosti – spontano izražavanje uz svjesno nastojanje za poboljšanjem, postizanjem “sličnosti” s realnim objektom. Kreativnost invencije – opažanje i izražavanje novih likovnih odnosa. Kreativnost inovacije – donošenje značajnih promjena u likovnom izrazu unošenjem složenijih likovno-jezičnih i tehničkih mogućnosti. Kreativnost stvaranja – stvaranje potpuno novih likovno-pojmovnih sustava – stilova.</p>				
<i>Opis općih i specifičnih kompetencija koje se razvijaju ovim predmetom:</i>	<p>Predmet Dječije likovno stvaralaštvo de sposobiti studente za uspješno teoretsko i praktično izvođenje nastave likovne kulture sa djecom različitog uzrasta. Samostalno kreativno, teoretsko i praktično korištenje savremenih metodičkih dostignuda u nastavi likovne kulture. Razviti sposobnost analize i razumijevanja likovnog djela djeteta različitog uzrasta sa aspekta likovnosti.</p>				
<i>Oblici provođenja nastave:</i>	Predavanja, seminari, konzultacije.				
<i>Ostale obaveze studenta:</i>	Seminarski rad baziran na provođenju vlastitog istraživanja faza likovnog razvoja djeteta.				
<i>Način provjere znanja, odnosno način polaganja ispita:</i>	Za vrijeme nastave ocjenjuju se pisani radovi studenata sa seminara, ocjenjuje se i aktivno sudjelovanje u nastavi. Završni ispit se polaže pismeno i usmeno.				
<i>Popis obavezne literature:</i>	<p>Nada Grgurid-Marijan Jakubin "Vizualno - likovni odgoj i obrazovanje", Educa Zagreb, 1996. Marijan Jakubin "Likovni jezik i likovne tehnike - Temeljni pojmovi", EDUCA, Zagreb 1999. Nada Grgurid "Oblikovanje papirom, alufolijom i didaktički neoblikovanim materijalima", EDUCA, Zagreb 2003. Anela Seksan "Likovne tehnike. priručnik za roditelje, odgajatelje i nastavnike", Centar za obrazovne inicijative Step by Step, Sarajevo, 2004. Matko Peid "Pristup likovnom djelu", Školska knjiga, Zareb 1975. B. Annoscia, <i>Opda povijest umjetnosti</i>, Mozaik knjiga, Zagreb, 2000</p>				
<i>Popis dopunske literature:</i>	<p>R. Ivančević, <i>Likovni govor</i>, Profil, Zagreb, 1997 J. Damjanov, <i>Likovna umjetnost I i II</i>, Školska knjiga, Školska knjiga, Zagreb, 1988</p>				

<i>Naziv predmeta:</i> LIKOVNE TEHNIKE U PREDŠKOLSKOM ODGOJU <i>Šifra: PFPO_C02</i>	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	BROJ ECTS
	5. godina	10. semestar	IZBORNI		5
<i>Broj sati aktivne nastave:</i>	60				
<i>Broj sati predviđen za seminarsku nastavu i vježbe:</i>	30				
<i>Broj sati predviđen za pisane radove studenata:</i>	30				
<i>Broj sati za pripremu ispita:</i>	35				
<i>Broj sati za ostale (nspomenute) vrste rada:</i>					
<i>Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:</i>	125				
<i>Okvirni sadržaj predmeta:</i>	Uvod u predmet likovne tehnike u predškolskom odgoju. Primjena crtačkih, slikarskih, grafičkih i tehnika prostorno-plastičnog oblikovanja u radu s djecom predškolskog uzrasta. Sigurnosni aspekt korištenja likovnih tehnika u radu s djecom predškolskog uzrasta. Primjena didaktički neoblikovanog materijala u radu s djecom predškolskog uzrasta. Tehnički aspekt primjene likovnih tehnika u radu s djecom predškolskog uzrasta.				
<i>Opis općih i specifičnih kompetencija koje se razvijaju ovim predmetom:</i>	Nakon uspješno položenog ispita studenti će biti osposobljeni za samostalno teoretsko i praktično korištenje likovnih tehnika u radu s djecom predškolskog uzrasta. Studenti će usvojiti teorijska znanja sa područja tehnologije likovnih materijala i tehnika, kao preduvjeta za analizu i razumijevanje dječijeg likovnog djela sa aspekta tehničke realizacije i načina korištenja likovnih tehnika.				
<i>Oblici provođenja nastave:</i>	Predavanja, seminari, konzultacije.				
<i>Ostale obaveze studenta:</i>	Seminarski rad baziran na provođenju vlastitog istraživanja upotrebe likovnih tehnika u predškolskim ustanovama.				
<i>Način provjere znanja, odnosno način polaganja ispita:</i>	Za vrijeme nastave ocjenjuju se pisani radovi studenata sa seminara, ocjenjuje se i aktivno sudjelovanje u nastavi. Završni ispit se polaže pismeno i usmeno.				
<i>Popis obavezne literature:</i>	Anela Seksan " <i>Likovne tehnike. priručnik za roditelje, odgajatelje i nastavnike</i> ", Centar za obrazovne inicijative Step by Step, Sarajevo, 2004. Nada Grgurid-Marijan Jakubin " <i>Vizualno - likovni odgoj i obrazovanje</i> ", Educa Zagreb, 1996. Marijan Jakubin " <i>Likovni jezik i likovne tehnike - Temeljni pojmovi</i> ", EDUCA, Zagreb 1999. Nada Grgurid " <i>Oblikovanje papirom, alufolijom i didaktički neoblikovanim materijalima</i> ", EDUCA, Zagreb 2003.				
<i>Popis dopunske literature:</i>	R. Ivančević, <i>Likovni govor</i> , Profil, Zagreb, 1997 J. Damjanov, <i>Likovna umjetnost I i II</i> , Školska knjiga, Školska knjiga, Zagreb, 1988				

MODUL D – MUZIČKI ODGOJ

<i>Naziv predmeta:</i> DJEČIJE MUZIČKO STVARALAŠTVO <i>Šifra: PFPR_D01</i>	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	BROJ ECTS
	5. godina	10. semestar	IZBORNI		5
<i>Broj sati aktivne nastave:</i>	60				
<i>Broj sati predviđen za seminarsku nastavu i vježbe:</i>	30				
<i>Broj sati predviđen za pisane radove studenata:</i>	30				
<i>Broj sati za pripremu ispita:</i>	35				
<i>Broj sati za ostale (nspomenute) vrste rada:</i>					
<i>Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:</i>	125				
<i>Okvirni sadržaj predmeta:</i>	Dječija motivacija za kreativnim muzičkim ispoljavanjem. Dječija potreba da se i u ostalim estetskim područjima izraze na sebi svojstven način. Izražavanje doživljava muzike pokretom, govorom, pantonimom, likovno. Muzičke igre u predškolskoj dobi i u razrednoj nastavi. Igre uz instrumentalnu muziku, igre s pjevanjem, igre uz razne plesove i narodna kola, muzičke dramatizacije. Improvizacija s dječijim muzičkim instrumentima – ritmička i melodijska.				
<i>Opis opdih i specifičnih kompetencija koje se razvijaju ovim predmetom:</i>	Studenti se uz upoznavanje raznih oblika muzičkog stvaralaštva osposobljavaju za stručno vođenje kreativnih predškolskih i razrednih muzičkih radionica.				
<i>Oblici provođenja nastave:</i>	Predavanja, seminari, konzultacije.				
<i>Ostale obaveze studenta:</i>					
<i>Način provjere znanja, odnosno način polaganja ispita:</i>	Ispit se polaže pismeno i usmeno.				
<i>Popis obavezne literature:</i>	Branko Rakijaš: Muzički odgoj djeteta, Školska knjiga, Zagreb, 1971., Refik Hodžid: Metodika Muzike, Grafičar, Bihać, 2005., Višnja Manesteriotti: Muzički odgoj na početnom stupnju, Školska knjiga, Zagreb, 1975., Mirjana Markovid: Korak po korak, priručnici, Kreativni centar, Beograd, 1997., Senad Kazid:Solfeggio: historija i praksa, Muzička akademija u Sarajevu, 2013.				
<i>Popis dopunske literature:</i>					

<i>Naziv predmeta:</i> RAZVOJ DJEČIJE MUZIKALNOSTI	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	BROJ ECTS
<i>Šifra:</i> PFPO_D02	5. godina	10. semestar	IZBORNI		5
<i>Broj sati aktivne nastave:</i>	60				
<i>Broj sati predviđen za seminarsku nastavu i vježbe:</i>	30				
<i>Broj sati predviđen za pisane radove studenata:</i>	30				
<i>Broj sati za pripremu ispita:</i>	35				
<i>Broj sati za ostale (nspomenute) vrste rada:</i>					
<i>Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:</i>	125				
<i>Okvirni sadržaj predmeta:</i>	Muzičko-estetski odgoj. Komponente odgoja muzičkog sluha. Igre za razvoj muzičkog sluha. Postupci u razvoju dječije muzikalnosti. Pjevanje, dječije brojalice, slušanje muzike, sviranje na dječijem instrumentariju. Dječiji muzički vrtid.				
<i>Opis opdih i specifičnih kompetencija koje se razvijaju ovim predmetom:</i>	Studenti se uz upoznavanje raznih komponenti odgoja muzičkog sluha kao i postupaka u razvoju dječije muzikalnosti osposobljavaju za stručno vođenje kreativnih predškolskih muzičkih radionica.				
<i>Oblici provođenja nastave:</i>	Predavanja, seminari, konzultacije.				
<i>Ostale obaveze studenta:</i>					
<i>Način provjere znanja, odnosno način polaganja ispita:</i>	Ispit se polaže pismeno i usmeno.				
<i>Popis obavezne literature:</i>	Mihovil Ban, Pjesme za djecu predškolskog i školskog uzrasta, Veselin Masleša, IRO Sarajevo, 1984., Branko Rakijaš: Muzički odgoj djeteta, Školska knjiga, Zagreb, 1971., Refik Hodžid: Metodika Muzike, Grafičar, Bihać, 2005., Višnja Manesteriotti: Muzički odgoj na početnom stupnju, Školska knjiga, Zagreb, 1975., Mirjana Markovid: Korak po korak, priručnici, Kreativni centar, Beograd, 1997.,				
<i>Popis dopunske literature:</i>					

MODUL E - PEDAGOGIJA

Naziv predmeta: METODIKA ODGOJNOG RADA Šifra: PFPR_E01	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	ECTS
	5.	10.	izborni		5
Broj sati aktivne nastave:	60				
Broj sati predviđen za seminarsku nastavu i vježbe:	30				
Broj sati predviđen za pisane radove studenata:	30				
Broj sati za pripremu ispita:	35				
Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:	125				
Opis i okvirni sadržaj predmeta:	Kolegij obuhvata slijedede osnovne teme i pitanja iz područja opde metodike odgojnog rada: Savremeno strukturiranje metodike odgojnog rada (<i>pojmovno određenje metodike odgojnog rada; nove osnove i polazišta u strukturiranju metodike odgojnog rada; metodika odgojnog rada između pedagoške teorije, didaktike i odgojne prakse</i>) . Opdi principi odgojnog rada (<i>princip nenasilne komunikacije, princip povjerenja, princip poštovanja ličnosti, princip altruizma i empatije, princip emocionalne uravnoteženosti, princip objektivnosti, princip angažiranosti</i>). Metode i sredstva odgoja (<i>opdi odgojni modeli, , persuazija, podsticanje, vježbanje i navikavanje, sprečavanje, didaktičko-odgojne metode</i>). Metodika odgojnog rada u razvijanju sposobnosti učenja (<i>odabir i obrada informacija, uvođenje u učenje učenja, memorisanje i efikasna reprodukcija, metode i tehnike racionalnog pamdenja</i>). Metodika odgojnog rada u području morala (<i>moral i teorije o moralnom formiranju, socijalizacija i moral, metodička pitanja moralnog odgoja</i>). Savjetodavni rad sa odgajanicima (<i>početak savjetodavnog rada, faze savjetodavnog rada, tipovi savjetodavnog rada, metode savjetodavnog razgovora, problemi u vođenju savjetodavnog razgovora</i>).				
Ishodi učenja:	Usvojena znanja studenti de modi primijeniti u odgojno-obrazovnom profesionalnom i širem socijalnom okruženju. Studenti de ovladati potrebnim znanjima iz područja opde metodike odgojnog rada, što de im uz znanja iz posebnih metodika nastavnih predmeta i usmjerenih aktivnosti, biti osobito značajno u njihovom profesionalnom radu.				
Oblici provođenja nastave:	Predavanja, seminar, kolokviji, konsultacije.				
Ostale obaveze studenta:	Izrada seminarskih radova i eseja iz pojedinih tematskih područja programa.				
Načini pradenja aktivnosti studenata i kriteriji ocjenjivanja:	Znanje se provjerava na seminarima, vježbama i kolokvijima, te na završnom pismenom ispitu..				
Popis obavezne literature:	Suzid, N. (2005). <i>Pedagogija za XXI vijek</i> . Banjaluka: Teacher Training Centre Bredenkamp, S. (1996). <i>Kako djecu odgajati</i> . Zagreb: Educa Jull, J. (1995). <i>Vaše kompetentno dijete</i> . Zagreb: Educa. Katz, L. (1999). <i>Poticanje razvoja dječije socijalne kompetencije</i> . Zagreb: Educa				
Popis dopunske literature:	Ferucci, J. (2000). <i>Šta nas dijete uči</i> . Zagreb: Algoritam Argyris, C., Schon, D.A. (1978). <i>Organizational learning</i> . San Francisco: Jossey – Bass.				

<i>Naziv predmeta:</i> ODGOJ DAROVITE DJECE <i>Šifra: PFPO_E02</i>	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	ECTS
	5.	10.	izborni		5
<i>Broj sati aktivne nastave:</i>	60				
<i>Broj sati predviđen za seminarsku nastavu i vježbe:</i>	30				
<i>Broj sati predviđen za pisane radove studenata:</i>	30				
<i>Broj sati za pripremu ispita:</i>	35				
<i>Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:</i>	125				
<i>Opis i okvirni sadržaj predmeta:</i>	<p>Osnovni pojmovi, različita shvatanja darovitosti, predrasude i mitovi vezani za darovite. Teorijski pravci o darovitosti i njihov uticaj na poticanje darovitih pojedinaca. Identifikacija darovitosti, prepoznavanje i razvijanje područno – stručne darovitosti. Osobine darovitih pojedinaca, osobine učitelja potrebne za rad sa darovitom djecom, uloga obitelji u razvoju darovitosti kod djece. Osnovni oblici odgojno – obrazovne potpore darovitoj djeci, akceleracija i obogađivanje (prednosti, nedostaci, mogući oblici i postupak akceleracije; pojam i sadržaj obogađenog kurikulumu, primjena Bloom-ove taksonomije i obogađenog trijadnog modela J. Renzullija u izradi obogađenih sadržaja, unutrašnja diferencijacija programa). Pojam kreativnosti, razvijanje kreativnosti, modeli poticanja kreativnosti, kreativne radionice kao oblik poticanja darovitosti.</p>				
<i>Ishodi učenja:</i>	<p>Usvojena znanja studenti će moći primijeniti u odgojno-obrazovnom profesionalnom i širem socijalnom okruženju. Studenti će ovladati potrebnim znanjima iz područja odgojnog rada sa darovitom djecom, a posebno u prepoznavanju i procjenjivanju darovitog djeteta, te u primjeni različitih odgojnih postupaka za poticanje darovitosti.</p>				
<i>Oblici provođenja nastave:</i>	Predavanja, seminar, kolokviji, konsultacije.				
<i>Ostale obaveze studenta:</i>	Izrada seminarskih radova i eseja iz pojedinih tematskih područja programa.				
<i>Načini pradenja aktivnosti studenata i kriteriji ocjenjivanja:</i>	Znanje se provjerava na seminarima, vježbama i kolokvijima, te na završnom pismenom ispitu..				
<i>Popis obavezne literature:</i>	<p>Čudina – Obradovid, M. (1990). <i>Nadarenost, razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje</i>. Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>Cvetkovid – Lay, J., Pečjak, V. (2004). <i>Mogu i drugačije, priručnik za razvijanje kreativnog mišljenja</i>. Zagreb: Alinea.</p> <p>Cvetkovid – Lay, J. (2002). <i>Darovito je, šta du sa sobom</i>. Zagreb: Alinea.</p> <p>Cvetkovid – Lay, J., Sekulid – Majurec, A. (1998). <i>Darovito je, šta du s njim</i>. Zagreb: Alinea.</p>				
<i>Popis dopunske literature:</i>	<p>Ozimec, S. (1996). <i>Rađanje kreativnosti</i>. Varaždinske Toplice: Tonimir.</p> <p>Srida, V. (1992). <i>Upravljanje kreativnošću</i>. Zagreb: Školska knjiga.</p>				

MODUL F – RAZVOJ MATEMATIČKIH POJMOVA II

<i>Naziv predmeta:</i> UPOTREBA SAVREMENE TEHNOLOGIJE U OBRADI MATEMATIČKIH POJMOVA <i>Šifra: PFPR_F01</i>	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	ECTS
	5.	10.	izborni		5
<i>Broj sati aktivne nastave:</i>	60				
<i>Broj sati predviđen za seminarsku nastavu i vježbe:</i>	30				
<i>Broj sati predviđen za pisane radove studenata:</i>	30				
<i>Broj sati za pripremu ispita:</i>	35				
<i>Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:</i>	125				
<i>Opis i okvirni sadržaj predmeta:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Savremena tehnologija u obrazovanju 2. Obrazovni softver 3. Aplikacije u obradi matematičkih pojmova 				
<i>Ishodi učenja:</i>	Ovladavanje osnovnim znanjima i vještinama za upotrebu savremenih tehnologija u podučavanju s posebnim osvrtom na podučavanje početnih i osnovnih matematičkih sadržaja.				
<i>Oblici provođenja nastave:</i>	Nastava se izvodi kroz predavanja i seminare				
<i>Ostale obaveze studenta:</i>	Izrada seminarskog rada i domaćih zadaća.				
<i>Načini pradenja aktivnosti studenata i kriteriji ocjenjivanja:</i>	Rješavanje problemskih zadataka kod kude Pismeni kolokviji Završni ispit				
<i>Popis obavezne literature:</i>	Schneider: <i>Computeralgebrasysteme in einem allgemeinbildenden Mathematikunterricht. Didaktische Orientierungen – Praktische Erfahrungen</i> , Profil Verlag, Muenchen – Wien, 2002. G. Polya: <i>Kako du riješiti matematički zadatak</i> , Školska knjiga, Zagreb, 1966.				
<i>Popis dopunske literature:</i>	B.R. Hunt, R. I. Lipsman, J. M. Rosenberg: <i>A Guide to MATLAB for Beginners and Experienced Users</i> , Cambridge University Press, 2001.				

<i>Naziv predmeta:</i> OBRADA GEOMETRIJSKIH POJMOVA U PRIRODI <i>Šifra: PFPO_F02</i>	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	ECTS
	5.	10.	izborni		5
<i>Broj sati aktivne nastave:</i>	60				
<i>Broj sati predviđen za seminarsku nastavu i vježbe:</i>	30				
<i>Broj sati predviđen za pisane radove studenata:</i>	30				
<i>Broj sati za pripremu ispita:</i>	35				
<i>Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:</i>	125				
<i>Opis i okvirni sadržaj predmeta:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osnovni geometrijski pojmovi 2. Geometrijski likovi i geometrijska tijela 3. Geometrijski likovi i geometrijska tijela u prirodi 				
<i>Ishodi učenja:</i>	Upoznavanje s osnovnim geometrijskim pojmovima, te geometrijskim likovima i tijelima. I njihovim osobinama. Osposobljavanje za obradu geometrijskih pojmova i upoznavanje njihovih osobina u prirodi.				
<i>Oblici provođenja nastave:</i>	Nastava se izvodi kroz predavanja i seminare				
<i>Ostale obaveze studenta:</i>	Izrada seminarskog rada i domade zadade.				
<i>Načini pradenja aktivnosti studenata i kriteriji ocjenjivanja:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ješavanje problemskih zadataka kod kude 2. ismeni kolokviji 3. avršni ispit 				
<i>Popis obavezne literature:</i>	D. Bradley, L. L. Darling: <i>Geometry to Go</i> , Great Source Education Group, Wilmington, 2001.				
<i>Popis dopunske literature:</i>	D. Popov: <i>Enciklopedija razvojnih igara za djecu od 3 do 7 godina</i> , Planet Zoe, Zagreb, 2010. S. Lohf, R. Bestle – Koerfer, A. Stoll: <i>Dođi, igrajmo se vani</i> , Harfa, Split, 2104.				

MODUL G – TJELESNI ODGOJ

Naziv predmeta: TRANSFORMACIONI PROCESI U KINEZILOGIJI Šifra: PFPR_G01	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	BROJ ECTS
	5. godina	10. semestar	izborni		5
<i>Broj sati aktivne nastave:</i>	60				
<i>Broj sati predviđen za seminarsku nastavu i vježbe:</i>	30				
<i>Broj sati predviđen za pisane radove studenata:</i>	30				
<i>Broj sati za pripremu ispita:</i>	35				
<i>Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:</i>	125				
<i>Okvirni sadržaj predmeta:</i>	<p>Teorijske osnove kinezioloških transformacionih procesa – definicija sporta i sportskog treninga, zadaci, sistematizacija, teorijsko metodički pristup upravljanju trenažnim procesom. Modeliranje transformacionih procesa: mrežno, statističko, matematičko, stohastičko, determinističko. Valorizacija efekata programiranih i transformacionih procesa u trenažno-takmičarskim i edukacijskim sistemima. Modeliranje i vrednovanje metoda vježbanja. Analiza kalitativnih i kvantitativnih promjena u trenažnomi edukativnom sistemu. Sredstva metode opteređenja treninga, metode određivanja trenažnog opteređenja. Principi transformacionih procesa sa aspekta genetske uslovljenosti dominantnih sposobnosti i karakteristika sportista i perioda kada se mogu najuspješnije razvijati putem sportskog treninga. Fiziološke osnove sportskog treninga; mehanizam adaptacije organizma sportista. Uporedna analiza zakonitosti transformacionih procesa u sportu, rekreaciji i tjelesnom i zdravstvenom odgoju. Transformacioni procesi usmjerenog karaktera-razvoj motoričkih sposobnosti, funkcionalnih sposobnosti, tehničko taktičko znanje i sposobnosti, psihološka pripremljenost. Naučno potvrđivanje transformacionih procesa koje su rezultat intuicije, iskustva i tradicije. Determinisanje trenažnog opteređenja-intenzitet, ekstenzitet i oporavak. Dinamika razvoja antropoloških karakteristika u odnosu na pol i dob.</p>				
<i>Ishodi učenja:</i>					
<i>Oblici provođenja nastave:</i>	Predavanja i seminari				
<i>Način provjere znanja, odnosno način polaganja ispita:</i>	Kandidat ispit polaže usmeno.				
<i>Popis obavezne literature:</i>	<ol style="list-style-type: none"> Gabrijelid, M. I sur. (1980). Postupci izbora, usmjeravanja i pradenja u području vrhunskog sporta. Institut za kineziologiju Fakultet za fizičku kulturu, Zagreb. Lanc i sur. (1980). Programiranje treninga. Fakultet za fizičku kulturu. Zagreb. Malacko.I(1991) Osnove sportskog treninga.NoviSad. Matveev, L.P. (2000). Osnovni spottinovi trenirovik, fiS, Moskva. Markovid, G. (2004). Utjecaj skakačkog i sprinterskog treninga na kvantitativne i kvalitativne promjene u nekim motoričkim i morfološkim obilježijma (Doktorska disertacija). Zagreb: Kineziološki Fakultet. Skender, N. (2008). Transformacioni procesi antropoloških obilježja. Bihać. Pedagoški fakultet. Milinoivid, D., I. Jukid (1999). Modeling and evulation of training process in basketball. Proceedings I. . 6. Sport Kinetics Conference (ur. V. Strojnik, AUšaj), Ljubljana, 24-31. 				
<i>Popis dopunske literature:</i>	<ol style="list-style-type: none"> Dick F.W. (1997).Sports Training Principiles. A.C. Block London Zaciorski, V.M. (1972).Fizička svojstva sportiste.Partizan:Beograd. Željzkov, C. (1999). Teorija i metodika na sportanta trenirovka. Medicina i Fiskultura, Sofija. 				

<i>Naziv predmeta: METODIKA TJELESNOG ODGOJA III Šifra: PFPO_G02</i>	GODINA	SEMESTAR	STATUS	UVJET	BROJ ECTS
	5. godina	10. semestar	izborni		5
<i>Broj sati aktivne nastave:</i>	60				
<i>Broj sati predviđen za seminarsku nastavu i vježbe:</i>	30				
<i>Broj sati predviđen za pisane radove studenata:</i>	30				
<i>Broj sati za pripremu ispita:</i>	35				
<i>Broj sati za ostale vrste rada:</i>					
<i>Sveukupan broj sati potreban za polaganje ispita:</i>	125				
<i>Okvirni sadržaj predmeta:</i>	<p>Plan i program tjelesne i zdravstvene kulture prema biopsihosocijalnim karakteristikama dobnih skupina: - dobnja skupina od 3. do 7. godina - dobnja Diferencirani zadaci tjelesne i zdravstvene kulture u odnosu na dob i spol. Diferencirani zadaci tjelesne i zdravstvene kulture u odnosu na vrstu i stupanj ošteđenja zdravlja učenika. Organizacijski oblici rada. Nastavni organizacijski oblici rada u predškolskoj ustanovi i osnovnoj školi. Sadržaji i etape odgojno-obrazovnog procesa u osnovnoj školi. Nastava kao sastavni dio odgojno-obrazovnog procesa u osnovnojškoli.</p> <p>Nastavni proces. Metodčki organizacijski oblici rada. primjena s obzirom na dob i sposobnosti učenika, mjesto i uvjeti rada. Metode rada (nastavne metode, metode vježbanja, metode učenja).Planiranje i programiranje. Globalni, operativni, izvedbeni planovi i programi tjelesne i zdravstvene kulture od I. do VIII. razreda osnovne škole. Izrada plana i programa tjelesne i zdravstvene kulture za osnovnu školu. Pradenje i vrednovanje. Metodologija pradenja i vrednovanja u osnovnoj školi. Pradenje i vrednovanje antropoloških obilježja, motoričkih znanja, motoričkih dostignuda, odgojnih efekata. Materijalno - tehnička osnova nastave. Prostor. Oprema. Nastavna sredstva. Specifičnosti metodike tjelesnog i zdravstvenog odgoja u radu sa učenicima predškolskih ustanova i osnovne škole. Prema dobnim skupinama. Od 3 do 6. Od 6. do 9. godina, od 9. do 11. godina, od 11. do 14 godina. Prema spolu. Specifičnosti u radu s učenicima nižih razreda osnovne škole. Prema aktualnom stanju antropološkog statusa učenika. Rad u homogeniziranim, heterogenim, varijabilnim odjeljenjima. Individualizacija i individualan rad. Sudjelovanje učenika u planiranju i programiranju. Sudjelovanju učenika u organizaciji i realizaciji nastave i tjelesne i zdravstvene kulture.. Sudjelovanje učenika u pradenju, provjeravanju i ocjenjivanju. Izvan nastave. Školska dokumentacija u oš: Pregled rada nastavnika tjelesne i zdravstvene kulture. Obrazac dnevne pripreme za sat tjelesne i zdravstvene kulture. Evidencijska lista - karton. Evidencijska lista antropoloških obilježja. Evidencijska lista obrazovnih sadržaja. Evidencijska lista odgojnih efekata rada. Zbirna lista - karton. Zbirna lista antropometrijskih, funkcionalnih i motoričkih obilježja i elementarnih motoričkih znanja. Zbirna lista kompleksa zadataka sportske značke. Dnevnik. Svjedodžba. Đačka knjižica. Matična knjiga.</p>				
<i>Opis opdih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) koji se razvijaju ovim predmetom:</i>	Studenti, bududi magistri predškolskog odgoja i razredne nastave stedi de znanja za kreiranje i provođenje svih organizacijskih oblika odgojno-obrazovnog rada u osnovnoj i srednjoj školi: nastava, izvannastavni i izvanškolski organizacijski oblici rada.				
<i>Oblici provođenja nastave:</i>	Predavanja i vježbe.				
<i>Ostale obaveze studenata:</i>					
<i>Način provjere znanja, odnosno način polaganja ispita:</i>	Kandidat ispit polaže usmeno.				
<i>Popis obavezne literature:</i>	Findak V. (2003). Metodika tjelesne i zdravstvene kulture, (Priručnik za				

	<p>nastavnike tjelesne i zdravstvene kulture), Školska knjiga, Zagreb.</p> <p>Nastavni plan i program tjelesne i zdravstvene kulture za gimnazije i osnovne škole. Federalno ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta, (1999). Sarajevo</p> <p>Findak, V., B. Neljak, Z. Šafarid (2000). Kineziološka metodika - vježbe. Zagreb: Fakultet za fizičku kulturu, str. 199</p>
<i>Popis dopunske literature:</i>	<p>Findak, V., Juras, V i Stella, I. (1989). Tjelesna i zdravstvena kultura 9 i 10, Školska knjiga, Zagreb,</p> <p>Mrakovid, M., V. Findak, I. Gagro, V. Juras, J. Reljid (1989). Metodologija pradenja i vrednovanja u tjelesnom i zdravstvenom odgojno-obrazovnom području, JUMENA, Zagreb.</p> <p>Neljak, B. (1990). Utjecaj sugeriranog kineziološkog tretmana tijekom ljetnih praznika na neke morfološke, motoričke i funkcionalne dimenzije učenika, magistarski rad, Fakultet za fizičku kulturu, Zagreb,.</p> <p>Mrakovid M., V. Findak, D. Metikoš, B. Neljak; (1996). Razvojne karakteristike motoričkih i funkcionalnih sposobnosti učenika osnovnih i srednjih škola, Kineziologija, Zagreb, Vol. 28, br.2, str. 57-65</p>
<i>Način pradenja kvalitete i uspješnosti izvođenja predmeta:</i>	<p>Pradenje izlazaka i uspjeha na ispitu. Anketno pradenje zainteresiranosti studenata i razumijevanja nastavne građe.</p>